

vulster utenom adenokarsinom. O. James Garden fra Edinburgh, Skottland har redigert denne boken og er også redaktør for hele bokserien. Formatet er som i resten av serien, og innholdet er balansert med graderte råd basert på best tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, som beskrevet i *Core topics in general and emergency surgery*. Redaktøren erkjenner den økende bruken av multidisiplinære team i behandlingen av komplekse problemstillinger samt at de kirurgiske grensene og indikasjonene flyttes fortløpende og at ikke alle dyptpløyende deler av temaene kan dekkes.

De første kapitlene omhandler fysiologiske og anatomiske aspekter samt laparoskopisens rolle ved stadiebestemmelse og diagnostisering av malign sykdom. Deretter omtales fortløpende diverse benigne og maligne tilstander i lever-, galle- og pancreasområdet samt traumer.

Som i de andre bøkene har hvert kapittel rikelig med referanser, der de viktigste studiene er markert og kommentert. Litt påfallende er det at i redaktørens eget kapittel om benigne leverlesjoner er dette sparsomt omtalt, uten utheving av kjernereferanser. Gjennomsnittlig 5–10 viktige poenger oppsummerer hvert tema i kapitlene. En nettversjon av kapitlene er tilgjengelig og kan kjøpes separat, uten at undertegnede har gått inn for å vurdere denne. Dette gjelder også for de andre bøkene i serien.

Språket er lett og ledig, og teksten rikelig avbrutt av tabeller og faktabokser. Illustrasjonene er i de fleste tilfeller gode og representative. Leseren får en generell innsikt i anatomiske, fysiologiske og patogenetiske prinsipper for de ulike lidelsene. Diagnose og behandlingsalternativer skisseres, også de som kun drives på høyspesialiserte sentre, og informasjonsmengden er overkommelig. Boken synes således å egne seg vel så gjerne for etablerte kirurger som for utdanningskandidater.

Kjetil Søreide

Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus

Lettlest lærebok i karkirurgi

Beard JD, Gaines PA, red.

Vascular and endovascular surgery

A companion to specialist surgical practice.
4. utg. 392 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier, 2009. Pris USD 128
ISBN 978-0-7020-3011-6

Vascular and endovascular surgery er en av utgivelsene i den britiske serien *A companion to specialist surgical practice*. Læreboken er myntet på spesialister og utdanningskandidater innen karkirurgi og intervensjonsradiologi, og hensikten er å gi

en oversikt over det kunnskapsbaserte grunnlaget for karkirurgisk utredning og behandling.

Boken er innbundet og har 20 korte kapitler som dekker de fleste felter innen karkirurgi. Kapitlene er rikt illustrert med fotografier, røntgenbilder, tabeller og tekstbokser, og de avsluttes med en kort oppsummering.

Grunnlaget for dagens praksis i karkirurgi fremstilles på en konsis måte og inkluderer medikamentell behandling og åpen og endovaskulær kirurgi. Behandlingsanbefalinger gis etter grad av foreliggende evidens og er hovedsakelig basert på nyere litteratur. Leseren får en fortløpende og rask oversikt over faget og forståelse for hva som er grundig og dessverre i noen tilfeller heller slett vitenskapelig fundert. En rekke forskjellige forfattere har bidratt, og kapitlene har et noe varierende nivå. I referanselistene er de viktigste artiklene uthevet for å stimulere til videre lesing.

En 392 siders lærebok kan ikke erstatte større ensyklopediske verker, men formatet og utformingen gjør boken svært lesbar, og den kan med letthet leses fra perm til perm. Som det nevnes i forordet, har store lærebøker lang produksjonstid og står i fare for å være utdatert allerede ved publisering.

Vascular and endovascular surgery oppdateres regelmessig og er etter 12 år allerede i fjerde utgave.

Boken er av interesse for alle som er involvert i behandling av arteriosklerotisk sykdom og ikke bare karkirurger og intervensjonsradiologer. Siden den er lettlest og har et begrenset antall sider, kan og bør den brukes aktivt.

Morten Vetthus

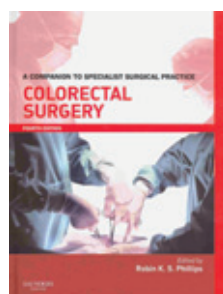
Karkirurgisk seksjon
Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus

Kompakt kompendium om kolorektalkirurgi

Phillips RKS, red.

Colorectal surgery

A companion to specialist surgical practice.
4. utg. 331 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier 2009. Pris USD 128
ISBN 978-0-7020-3010-9

Dette er fjerde utgave av boken som omhandler benigne og maligne tilstander i colon, rectum og anus. Som i de andre bøkene i denne serien er også her kapitlene bygd opp

på «evidence-based surgery»-prinsippet med litteraturgjennomgang og anbefalinger.

Redaktøren erkjenner den økende bruk av multidisiplinære team i behandling av komplekse problemstillinger, og onkologer og gastroenterologer er medforfattere på enkelte kapitler. Forfatterne er nesten utelukkende britiske, og teksten er for så vidt preget av dette, med for eksempel undertitler som «endoscopy training in the UK», uten at innholdet mister sin allmenngyldighet. Egne kapitler om endoskopi, prosedyrer for behandling av rektal prolaps, og laparoskopi inkludert «fast-track/enhanced recovery» er nye i denne utgaven. I tillegg til kapitler om tykktarms- og endetarmskreft, samt analcancer, behandles også inflammatoriske tarmsykdommer (Crohns sykdom og ulcerøs kolitt) og divertikkelsykdom i egne kapitler. I det innledende kapitlet beskrives undersøkelse og fysiologiske målinger ved anorektale lidelser – her omtales både eksperimentelle målemetoder, metoder som er begrenset tilgjengelig (som defekografi) og mer utbredte metoder, som aktuell bruk av MR og ultralyd. Funksjonelle tarmlidelser behandles i to separate kapitler om henholdsvis kirurgisk og medisinsk behandling – det førstnevnte er i stor grad om behandlingsmetoder for rektal prolaps, mens sistnevnte er om irritabel tarm, obstipasjon og idiopatisk megacolon. Et eget kapittel er viet anorektale lidelser ved seksuelt overførbare sykdommer, inkludert hiv, syfilis og enkelte andre sykdommer som ikke er veldig vanlige i norsk praksis – her er det flere fargebilder som illustrasjoner. Verket er ikke altomfattende hva gjelder fagområdet koloproktologi, og selv om hemoroider og analfistler og -fissurer omtales, er også noen av disse dekket i boken *Core topics in general and emergency surgery* i samme serie. Enkelte aktuelle temaer savnes dekket, som laparoskopisk skylling som akuttbehandling i kapitlet om divertikulitt, men dette skyldes kanskje produksjonstiden fra manus til ferdig bok. Kapitlet om divertikulitt er for øvrig velskrevet. Boken inneholder veldig mye nyttig informasjon, og oppsettet er lett tilgjengelig både i språk og form, med bruk av tabeller og illustrasjoner og henvisning til referanser. Totalt sett er dette en bok som egner seg både for utdanningskandidater og etablerte kirurger.

Kjetil Søreide

Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus